

etalagebenen

Deze folder geeft u een overzicht van de klachten en behandelingsmogelijkheden van etalagebenen, ook wel claudicatio intermittens genoemd. De informatie is bedoeld als aanvulling op het gesprek dat u met de chirurg heeft gehad. Realiseert u zich dat voor u de situatie anders kan zijn dan hier is beschreven. Meer informatie over de opname op Chirurgie en de opnamedatum kunt u lezen in de folder 'Opname Chirurgie'.

Etalagebenen

De arts heeft bij u een afwijking vastgesteld in één van de slagaders die naar de benen lopen, of die zich in de benen bevinden. Deze afwijking is het gevolg van de afzetting van vet in de wand van de slagader en van verkalking van de wand van de slagader, atherosclerose genoemd. Meestal leidt slagaderverkalking tot vernauwing of zelfs tot totale afsluiting van de slagader. Dit heeft tot gevolg dat er minder bloed door kan stromen, waardoor er onvoldoende zuurstof in de beenspieren terechtkomt. Juist bij inspanning zoals lopen, traplopen en rennen hebben de beenspieren meer bloed en zuurstof nodig. Bij een gebrek aan zuurstof ontstaat verzuring van de spieren, die een krampende pijn veroorzaakt. Het gevolg daarvan kan zijn dat u na een stukje lopen pijn krijgt in de kuit. Na korte tijd rusten zakt de pijn af en kunt u weer een stukje verder lopen. Dit heet etalagebenen, omdat het stoppen met lopen de indruk wekt dat u in etalages kijkt.

Klachten

Pijn bij het lopen is het belangrijkste verschijnsel van etalagebenen. De plaats waar de pijn optreedt zegt iets over de plaats van de vernauwing in de bloedvaten. De vernauwing in het bloedvat zit altijd boven het niveau waar de pijn optreedt. Treedt bij het lopen pijn op in de bilstreek en het bovenbeen, dan zit de vernauwing in de hierboven gelegen bekkenslagader, de arteria iliaca. Krijgt u bij het lopen pijn in de kuit, dan zit de vernauwing ook in de slagader in het bovenbeen, de arteria femoralis. Bij een vernauwing in één van de drie onderbeenslagaders zit de pijn in de voet. Door de pijn kunt u beperkt zijn in uw dagelijkse activiteiten op het werk, bij huishoudelijke activiteiten of tijdens sporten. Andere klachten van een vernauwing kunnen zijn: koude voeten, verlies van haar op de benen, verdikte teennagels (vaak met

schimmelinfectie) en vertraagde nagelgroei. Als gevolg van een slechtere doorbloeding kan uw been bleek worden wanneer u het optilt en kan het rood verkleuren wanneer u het been laat hangen. In een verder gevorderd stadium van vaatvernauwing of zelfs afsluiting van de beenslagaders kan het tekort aan bloed in uw been ook al in rust optreden zonder dat de spieren actief zijn. Dan heeft u zelfs 's nachts in bed pijn. Ook kunnen wonden aan de benen slecht genezen of zelfs spontaan ontstaan.

Onderzoek en diagnose

De arts kan verschillende onderzoeken doen, deze staan hieronder beschreven:

- Meten van de enkel-arm index. De arts meet de bloeddruk aan de enkel en de arm in rust en/of na inspanning.
- Dopplersonderzoek. Om de exacte plaats van de slagadervernauwing op te sporen, kunnen zogenaamde Dopplersignalen in de lies-, knie- en enkelslagaders worden gemeten met een Dopplerapparaat.
- Duplexonderzoek. Hierbij wordt een echografie van de bloedvaten gemaakt.
- Angiografie. Dit is een röntgenonderzoek van de bloedvaten.

De behandeling

Afhankelijk van de ernst van de situatie en van welke slagader het betreft, kan de behandeling bestaan uit een conservatieve behandeling, dotteren, of een operatie.

- Conservatieve behandeling

De behandeling van etalagebenen is in de eerste plaats gericht op het beperken van aanwezige risicofactoren van atherosclerose, zoals hoge bloeddruk, hoog cholesterolgehalte en suikerziekte. Dit kan worden behandeld met geneesmiddelen. Daarnaast is het van belang dat u niet rookt, gezond eet en voldoende beweegt. Roken is een risicofactor die u zelf in de hand heeft. Het bewegen kan worden bevorderd met een intensieve looptraining. Door veel te lopen en steeds een stukje verder, kunnen op den duur uw klachten afnemen of zelfs geheel verdwijnen.

- Dotteren

Soms is de vernauwing van dien aard dat gekeken kan worden of het met behulp van een ballonnetje mogelijk is het bloedvat op de plaats van de vernauwing op te rekken. Hierdoor wordt het bloedvat weer beter doorgankelijk. Deze procedure wordt dotteren genoemd. Het is een weinig belastende ingreep. Alvorens de arts een vernauwing kan dotteren beoordeelt hij het betreffende bloedvat door middel van een angiografie. Dit is een röntgenonderzoek van het bloedvat. Tijdens dit onderzoek kan direct de vernauwing gedotterd worden.

- **Operatie**

Vanwege de kans op complicaties wordt in de meeste gevallen pas tot een operatie besloten bij zeer ernstige klachten. Dit kan bijvoorbeeld zijn als de klachten ook in rust aanwezig zijn of als er niet-genezende wonden zijn. Alvorens tot een operatie kan worden overgegaan moet de arts het betreffende bloedvat eerst beoordelen door middel van een angiografie (röntgenonderzoek van het bloedvat).

De operatie

Er zijn verschillende operaties mogelijk, zoals:

- schoonmaken van het vat op de plaats van de vernauwing (endarteriëctomie)
- omleiding maken met een bypass. Hiervoor wordt meestal gekozen bij verstopte beenslagaders. Er wordt gebruik gemaakt van een vaatprothese of van een ader van uzelf.

De zwaarte van de operatie hangt samen met de plaats in het lichaam waar de afsluiting zit. Uw chirurg geeft u hierover informatie.

Complicaties

Geen enkele ingreep is vrij van de kans op complicaties.

- Bij de dottermethode kunnen bloedingen voorkomen op de plaats waar het balonnetje in het bloedvat wordt gebracht. Ook is het mogelijk dat het niet lukt om het vat op te rekken of dat de vernauwing na betrekkelijk korte tijd toch weer opnieuw ontstaat.
- Bij operaties aan de bloedvaten bestaan de normale risico's op complicaties van een operatie, zoals wondinfectie, bloeding, trombose en longembolie, longontsteking, blaasontsteking of hartinfarct.
- Bij operaties aan een slagader zijn er specifieke complicaties mogelijk: een nabloeding of een afsluiting van de vaatprothese of de gebruikte ader (trombose). Bij het optreden van een dergelijke complicatie moet vaak opnieuw geopereerd worden. Uiteraard proberen wij de risico's zo klein mogelijk te houden.

Naar huis

- Na ontslag uit het ziekenhuis zult u merken hoe zwaar de operatie is geweest. Het kan ongeveer 6 tot 12 weken duren voordat u weer helemaal de oude bent.
- U moet medicijnen blijven gebruiken om het bloed dunner te houden.
- Een gezonde levenswijze is heel belangrijk. Dit houdt in: absoluut niet roken, veel lichaamsbeweging, geen overgewicht en een goed gereguleerde bloeddruk, bloedsuiker en cholesterolgehalte.

Opmerkingen of klachten

Wij doen er alles aan uw bezoek aan ons ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Het kan echter voorkomen dat u niet tevreden bent. Wij raden u aan uw opmerkingen of klachten direct te bespreken met de betrokkene(n) of de leidinggevende van onze afdeling. Andere mogelijkheden vindt u in de folder

'Klachtenopvang en -behandeling'. Deze folder is verkrijgbaar op de afdeling, bij het Voorlichtingscentrum of via www.olvg.nl.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, raadpleeg dan de folder 'Opname chirurgie' voor het juiste telefoonnummer. U kunt ook een e-mail sturen naar chirurgie@olvg.nl of de website www.olvg.nl of www.chirurgie-olvg.nl raadplegen.

Meer informatie

Bij de patiëntenvereniging 'Vereniging van Vaatpatiënten' kunt u meer informatie opvragen over onder meer looptraining. Zij geven een speciale brochure uit, alsook de video 'Loop voor je leven'.

Het adres is:

Vereniging van Vaatpatiënten

Postbus 123

3980 CC Bunnik

telefoonnummer (030) 659 46 51.

Bron: De tekst is gebaseerd op informatie van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde

Redactie en uitgave

Communicatie en Patiëntenvoorlichting
januari 2009/chirurgie/005349-1/301-546

onze lieve vrouwe gasthuis

amsterdam

- locatie oosterpark
oosterpark 9
- locatie prinsengracht
prinsengracht 769

postadres

postbus 95500
1090 hm amsterdam

telefoonnummer

(020) 599 91 11

website

www.olvg.nl

algemene voorwaarden

op behandelingen in het olvg zijn de algemene voorwaarden van het olvg van toepassing zie www.olvg.nl